

danske kommuner

NYHEDSMAGASINET 28. APRIL 2016 / NO. 13

TRE KOMMUNER
VIL TRÆKKE STATEN
I RETTEN /// 6

KOMMUNER TVINGES
TIL AT VÆLGE DYRE
KLIMALØSNINGER /// 20

SLANG FREMMER
FORSTÅElsen /// 28

JEG ER PÆREDANSK

Foday Sankoh har boet i Danmark i 40 år. Alligevel spørger han sig selv, hvor lang tid han skal integreres. I en ny serie ser han sammen med tre andre nye danskere tilbage på den integrationsindsats, de selv har oplevet, og hvad vi kan lære af deres historie. /// 10

JEG ER PÆREDANSK

Gennem fyrré år som ny dansker har Foday Sankoh oplevet, hvordan det officielle Danmarks tilgang til de fremmede er gået fra god til dårlig. God integration handler om, at især politikerne taler mindre om forskellene på dem og os og møder indvandrere med accept.

tekst JON KIRKETERP JØRGENSEN og SIMON LESSEL /// foto JAKOB CARLSEN

Foday Sankoh var først i tronfølgerækken efter sin far, der var høvding i Sierra Leones næststørste by. Han frasagde sig dog tronen, da hans far døde, fordi han hellere ville blive i Danmark med sin kone, Ninna, og resten af familien.

Han vender hele tiden tilbage til "dem" og "os", den 69-årige Foday Sankoh, når han fortæller om sin oplevelse af Danmarks forhold til "de fremmede" igennem de sidste fyrrer år. Når han fortæller om, hvordan han selv sørgede for at lære dansk og få en uddannelse, da han kunne se, at hans diplom fra et egyptisk universitet ikke var noget værd på det danske arbejdsmarked. Og om smerten ved stadig at blive set på som indvandrere, når man føler sig "pæredansk", som han siger.

Vi møder ham og hans kone i en dagligstue på tredje sal i en Ishøj-lejlighed, der er et perfekt sammensurium af dem og os. På væggen hænger et korsstingsbroderi fra 70'erne side om side med en dekorativ platte, hvor en kamel sejler igennem et ørkenlignende landskab med palmer og noget, der ligner en moske med kupler og minaret.

Men inden vi kommer for godt i gang med "dem" og "os", og hvordan integration burde være et spørgsmål om medborgerskab, skal der kaffe i kopperne, mangojuice i glassene og på tallerkenerne brød med lammepølse og ost, der desværre er lidt "gummiagtigt", som værterne undskyldende siger. Gummijost eller ej, så skal man tage sig godt af gæsterne. For sådan gør man. Både i Sierra Leone, hvor Foday Sankoh kommer fra, og i Vendsyssel for den sags skyld, hvor hans kone Ninna Rymark Sankoh er født og opvokset.

Brobygning

De mødte hinanden i 1969, da Foday Sankoh var på ferie i Danmark. Fire år senere blev de gift. Først i en dansk kirke med Ninna Sankoh som hvid brud, siden i en moske i Sierra Leone, så hele familien kunne være med. Dengang i 70'erne var der ikke noget, der hed integrationsforløb, obligatorisk sprogskole, virksomhedspraktik og integrationsydelse.

- Vi hed gæstearbejdere og skulle bare ind på en fabrik og arbejde. Hvis du så var studerende som mig, så måtte man selv finde en måde at komme til at studere på. Mit eksamensbevis fra Egypten blev ikke godkendt, så det pakkede jeg ned i

INTEGRATION MED GAMLE BRILLER

Historisk mange flygtninge og deres familier skal i disse år integreres i Danmark. Politikerne taler om, at den opgave tidligere er slået fejl. Men hvad siger de gamle nydanskere selv? Og hvad kan vi lære af at høre deres historie? Danske Kommuner har spurgt fire nye danskere, hvordan de har oplevet integrationen og danskernes opfattelse af dem.

FODAY SANKOH,
Sierra Leone
(NO.18)

BILJANA LOZO,
Bosnien-Hercegovina
(NO.19)

TAREK ZIAD HUSSEIN,
Danmark
(NO.14)

MIRTHA C. SAAVEDRA,
Chile
(NO.16)

kufferten og glemte alt om, fortæller Foday Sankoh.

Så han sørgede selv for at finde og betale for danskundervisning og tog aftenskolekurser for at blive mekaniker. Han fandt en læreplads gennem Ninnas onkel, der havde en bekendt hos Enmaco, som solgte entreprenørmaskiner, og så endte han hos entreprenørvirksomheden Højgaard & Schultz og var med til at bygge Storebæltsbroen.

Når man kigger på Ishøjlejlighedens udsmykning, hvor mindst tre forskellige kulturer kæmper om pladsen, er det oplagt at sige, at Foday og Ninna har bygget bro mellem det danske og det sierraleonske. Men der er måske nærmere tale om, at de forskellige kulturer er smeltet sammen, så Foday er blevet dansk-sierraleoner og Ninna er med egne ord "blevet præget af hans kultur". Præcis som det burde

Foday Sankoh er en af 135 borgere, der er aktive i et nabo-hjælpsprojekt i Vejleåparken i Ishøj, hvor han og Ninna Sankoh bor. Siden projektet startede er antallet af indbrud faldet fra 69 i 2013 til 22 i 2015.

Se flere billeder på www.danskekommuner.dk

være ude i resten af Danmark, hvis man spørger Foday Sankoh. Og så kan vi give os i kast med "dem" og "os".

– Snakken om integration er blevet misbrugt til en grad, hvor det ikke gavner noget som helst. Når politikerne taler om integration, taler de altid om, at de andre skal blive ligesom os. Men det handler også om, at vi skal acceptere andre mennesker og deres bidrag. For hvordan kan man blive integreret, uden at folk accepterer en, spørger Foday ud i rummet, mens 69-årige Ninna, der har arbejdet som folkeskolelærer i Brøndby, nikker anerkendende.

– Jeg er pæredansk. Jeg tænker og taler dansk. Jeg sender sms'er på dansk. Jeg har taget en uddannelse. Jeg har arbejdet hele mit liv. Jeg har betalt skat. Jeg føler mig integreret. Men alligevel bliver jeg ikke altid set på som dansk. Det gør ondt, konstaterer Foday Sankoh.

Ustadigt

Selvom solen skinner udenfor står barometernålen på væggen i stuen på den forkerte side af "ustadigt", på vej mod "regn", da talen falder på politikernes rolle i de sidste mange års integration. Foday Sankoh oplever, at debatten drevet af politikere og medier forstærker opfattelsen af et "dem" og "os". Og eksemplerne står i

kø ifølge Foday Sankoh.

Få dage før vi besøger det muslimsk-kristne ægtepar har en SFI-rapport om fattige pensionister affødt overskrifter om, at indvandrerne er overrepræsenteret i statistikken. Men hvor lang tid skal man være i Danmark, før man ikke længere bliver udskilt som en særlig kategori i en statistik? Og hvor lang tid skal man have bidraget til samfundet, før man ikke længere bliver fremhævet i medierne som en byrde?

– Det er fint nok at tale om integration, når man som jeg kom til Danmark fra et andet land. Nu har jeg været her i mere end fyrre år. Skal jeg så stadig integreres? Og hvad med mine børn og børnebørn? De er født i Danmark, har gået i børnehave, folkeskole, på gymnasium og på universitetet. Skal de også integreres? Der hopper kæden af for mig, siger Foday Sankoh.

Medborgerskab

Når Foday Sankoh taler om integration lyder det næsten som en gengivelse af hjemkommunen Ishøjs egen integrationspolitik. Eller medborgerpolitik, som det hedder, efter at ordet integration mere eller mindre blev pillet ud af det kommunale ordforråd for fire år siden. Her er tanken, at integration handler om at inddrage folk i et fællesskab, hvor forskelligheden og mangfoldig-

heden er en styrke. "Vi skal møde hinanden med respekt og behandle alle borgere lige her i Ishøj", som borgmester Ole Bjørstorp (S) sagde til Dagbladet Information i slutningen af 2011. Medborgerpolitikken var Ishøjs måde at sige, at nok var nok på integrationsområdet i en erkendelse af, at der var strammet nok – på trods af, at flere af strammingerne var født på den socialdemokratiske vestegn.

Foday Sankoh bygger videre på en integrationspolitik, eller i hvert fald nogle principper for god integration, som langt hen ad vejen ligner den lokale tilgang.

– Det er fint at stille krav til folk, men krav er blevet brugt til at behandle dem og os forskelligt. Hvis man går ud fra, at alle mennesker i verden vil det bedste for dem selv og folk omkring dem, så kommer man langt. Og så skal vi holde fast i, at det demokrati, vi har opbygget i Danmark også skal inddrage indvandrerne.

Tyve gode år

Før Ishøj fødte medborgerskabet havde Foday og Ninna Sankoh oplevet, hvordan integrationsindsatsens succes først var gået den ene vej, før den begyndte at gå den modsatte.

– Da jeg kom til Danmark gik det fint. De første 10-20 år var gode. Der var ikke så forfærdeligt mange indvan-

drere, og folk holdt sammen. Der var ikke nogen politikere, der stod og hakkede folk i hovedet, fortæller Foday.

– Der var en positiv nysgerrighed, supplerer Ninna Sankoh.

Men op igennem 90'erne og 00'erne oplevede de også, hvordan politikerne begyndte at tale om indvandrerne på en anden måde. Gæstearbejdere blev til fremmedarbejdere, og Foday oplevede det som, at politikerne gik på stemmehugst ved at tale forskellene mellem dem og os op.

Samtidig oplevede de, hvordan velintegrerede familier, som før havde sludret med de danske beboere i fællesvaskeriet, faldt tilbage i gamle normer fra deres hjemlande i takt med, at der kom flere og flere indvandrere til området. Den slags ufordringer er det helt i orden at tale om, mener Foday Sankoh.

– Det er fint nok at tale om problemerne, men hvis der hele tiden bliver skelnet mellem dem og os, så skaber man også en kløft mellem folk, siger Foday Sankoh om den kløft, som ellers ikke behøver at være der.

– Jeg har ikke noget problem med danskerne, og jeg oplever heller ikke, at de har noget problem med mig. Men når jeg alligevel bliver mødt med skepsis, så tror jeg, at det er fordi, politikerne taler om det, som de gør. Jeg tror, at hvis de bruger en venlig tone, så vil folk også

modtage indvandrerne med venlighed, siger Foday Sankoh.

Ikke racister

Han minder om, at mange danskere mobiliserede hjælpsomhed og venlighed i kassevis, da flygtningestrømmen kom til Danmark i sommer. Der blev samlet tøj og sko ind, og de private initiativer til at bygge bro mellem dem og os voksede eksplosivt.

– Men når man så tænder for fjernsynet eller åbner avisen, hvad ser folk så? Det ser ud, som om indvandrerne er kommet for at invadere Danmark. Men det er jo langt fra virkeligheden, siger Foday Sankoh.

Men midt i al frustrationen over politikere, der taler til stødderen frem for kongen i vælgerne, og over et system, der stadig propper Foday og hans børn og børnebørn ned i kassen med "de andre" er der også både glæde og håb hvad angår befolkningen.

– Jeg er pessimistisk i forhold til politikerne. Men det er stik modsat med danskerne. Hvis du spørger mig, om de er racister, så er svaret klart nej. Men de frygter det ukendte og forholder sig til det, de hører, politikerne siger. ■ jki@kl.dk

Foday og Ninna Sankoh har boet i Vejleparken i Ishøj i over 40 år. De 1.700 boliger huser omkring 5.000 beboere fordelt på mere end 24 forskellige nationaliteter.

Foday og Ninna Sankoh er begge 69 år gamle. Foday har studeret religion og sprog på et universitet i Egypten. I Danmark har han arbejdet som mekaniker, kontrollør i Tivoli og buschauffør. Ninna har arbejdet som folkeskolelærer i Brøndby. De er begge gået på pension.

